

Wydawać by się mogło, że my mieszkańcy Podkarpacia stanowimy region wyjątkowy z uwagi na przypisywane pierwszeństwa w historycznym zakresie wydobywania i przetwarzania ropy naftowej. Ale to tylko sugestia, bowiem minerał ten znany jest od najdawniejszych, biblijnych czasów. Eksploatowany w różnych regionach świata, posiadał rozmaite nazwy i przeznaczenia. Najstarsze dokumentowane przesłanki przetwarzania pochodzą z Japonii z 1613 roku następne z 1735 z Francji. W Galicji, notujemy rok 1810

Lampa majolikowa z okresu Secesji

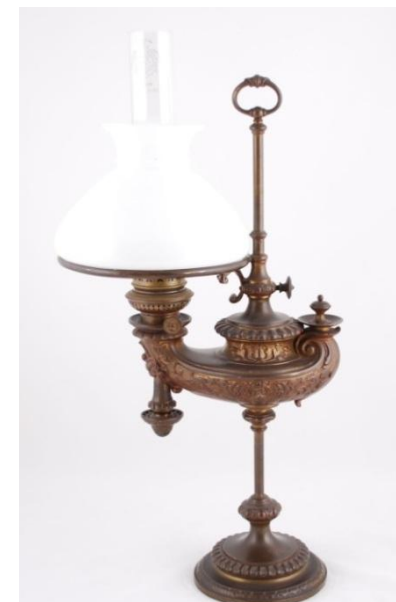
w rejonie Drohobycza, a ok. 1852 Siary k/Gorlic i 1854 Bóbrka. Piszę o tym gdyż z ropy naftowej otrzymywano destylat, który używano do palenia w lampach naftowych.

Naftę (kerosene) otrzymywano również z węgla, torfu, asfaltu... Lampy te wzięły właśnie swoją nazwę od nazwy paliwa. Wcześniej, w lampach o zbliżonej konstrukcji stosowano destylaty zwane kamfiną (spirytus + terpentyna); *lampy kamfinowe*, parafina; *lampy parafinowe*, itd. Olej księżycowy, photogen, hydrokarbur, steinkohlennaphta fotogen, pitholej, itp, to tylko kilka rodzajów

paliw spełniających określone parametry z grupy węglowodorów nazywane naftą (ang. Kerosene), posiadają właściwości higroskopijne i nie wymagają urządzeń wspomagających dopływ do punktu palnego, jak poprzedniczki; lampy olejowe mechaniczne.

Lampy naftowe powstały w wyniku uproszczenia budowy lamp olejowych. Z

wyeliminowano wspomagające (ciężkie oleje knota. Znany Łukasiewicz jest interpretacją autora¹ i nie Palnik jest a drugim ważnym kominek dobierane kształtem do Konstrukcje lamp połowy XIX opatentowane w i USA a patenty przynależą do

Pierwsze lampy naftowe wytwarzane na bazie lamp olejowych; prod. W & W

lamp tych urządzenia dopływ paliwa roślinne) do model lampy tzw. dowolna nieznanego bliżej posiada palnika. „sercem” lampy, elementem jest (szkiełko) odpowiednio rodzaju palnika. naftowych z wieku są Szkocji, Kanadzie

prof. J. Yunga i prof. A. P. Gesnera. Lampa naftowa oświetlała mroki ciemności na przestrzeni lat 1860 – 1940 i był to okres jej wspaniałej prosperity. W rodzimej starej literaturze możemy natknąć się na wiadomości o oświetlaniu lampami naftowymi Drohobycza i okolic oraz rodzinnej Pragi w latach 1810 -1817 przez J.Heckera. Na przełomie XIX/XX w. znanych było w Europie ponad 400 wytwórni lamp. Lampa naftowa nie jest dziełem sztuki, jest wytworem rzemiosła artystycznego.

¹ Prawdopodobnie prof. M. Radwan z AGH Kraków wg info. M.T. w Warszawie